

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรและความพึงพอใจในงาน
กับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์การตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดารในจังหวัด
ที่มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา

วิภาดา แสงจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

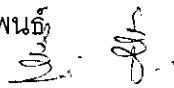
กุมภาพันธ์ 2548

ISBN 974-9740-51-3

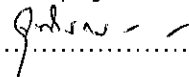
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ วิชาดา แสงจันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ดร.สุวดี สุกกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี)

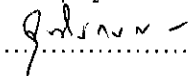

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ชำอญ)

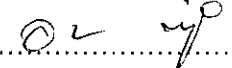
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ดร.สุวดี สุกกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรัตน์ ชำอญ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี)

..... กรรมการ

(ดร.วนิดา พงษ์ศักดิ์ชาติ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ .....พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุวดี สกุลคู ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาริรัตน์ ทำอยู่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำที่ปรึกษาแนะนำ
แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดี
เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณารับเป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงานภารกิจด้านการพยาบาล
ตลอดจนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุกตำบลในจังหวัดที่มีเขตติดต่อ
กับประเทศกัมพูชา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่น้อง สามี ที่ให้การสนับสนุน ห่วงใย เป็นกำลังใจ
ที่สำคัญ กราบขอพระคุณคณาจารย์และขอบคุณเพื่อนปริญญาโททุกสาขาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ
ที่เป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วน
ทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วิภาดา แสงจันทร์

44910381: สาขาวิชา: การบริหารการพยาบาล; พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ: ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร/ พยาบาลวิชาชีพ/ ความพึงพอใจในงาน/ พื้นที่ทุรกันดาร

วิภาดา แสงจันทร์: ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรและความพึงพอใจ
ในงานกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน
ในพื้นที่ทุรกันดารในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา (THE RELATIONSHIP BETWEEN
SELECTED PERSONAL FACTORS, JOB SATISFACTION AND ORGANIZATIONAL
COMMITMENT AS PERCEIVED BY PROFESSIONAL NURSES WORKING AT THE
FRONTIER COMMUNITY HOSPITALS ADJOINED TO CAMBODIA) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์: สุวดี สกุลคู, Ph.D., จุฬาลักษณ์ บารมี, Ph.D., อารีรัตน์ ใช้ออยู่, D.N.Sc. 105 หน้า.
ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-9740-51-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรร
และความพึงพอใจในงานกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดารในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา กลุ่มตัวอย่างคือ
พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 219 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จากพยาบาลวิชาชีพทั้งหมด 485 คน ซึ่ง
ทำงานในโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดาร 20 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ ความพึงพอใจในงาน ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร
ทดสอบความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
.88 และ .84 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทุกตัวแปรเข้าสมการ
ทั้งหมดพร้อม ๆ กัน (Standard Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับสูง
3. ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .687$)
4. ความพึงพอใจในงานสามารถพยากรณ์ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรได้ร้อยละ 46.9
ได้สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้
Z (คะแนนมาตรฐานของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร)
= .689 (คะแนนมาตรฐานของความพึงพอใจในงาน)

44910381: MAJOR: NURSING ADMINISTRATION; M.N.S. (NURSING ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ORGANIZATION COMMITMENT/ PROFESSIONAL NURSE/

JOB SATISFACTION/ FRONTIER

VIPADA SAENGCHAN: THE RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED PERSONAL FACTORS, JOB SATISFACTION AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT AS PERCEIVED BY PROFESSIONAL NURSES WORKING AT THE FRONTIER COMMUNITY HOSPITALS ADJOINED TO CAMBODIA. THESIS ADVISORS: SUWADEE SAKULKOO, Ph.D., JULALUK BARAMEE, Ph.D., AREERUT KHUMYU, D.N.Sc. 105 P. 2004. ISBN 974-9740-51-3

The purpose of this research was to study the relationship between selected personal factors, job satisfaction and organizational commitment as perceived by professional nurses working at the frontier community hospitals adjoined to Cambodia. Two hundreds nineteen nurses were simple randomed form 485 nurses, working in the 20 frontier hospitals. The instruments used in this study were questionnaires measuring personal data, job satisfaction, and organizational commitment. Cronbach's reliability coefficient were .88, .84 respectively. A standard multiple regression was used to determine the contribution of job satisfaction to predict organizational commitment.

The results of the study were

1. Job satisfaction was at moderate level.
2. Organizational commitment was at high level.
3. Job satisfaction had significant and positive correlation with organizational commitment at the significant level of .01 ($r = .687$).
4. Job satisfaction contributed to 46.9% of variance of organizational commitment. The standard score prediction equation was as follow;

$$Z(\text{Organizational commitment}) = .689(\text{Job satisfaction})$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
หลักเกณฑ์การกำหนดรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดารและขาดแคลนบุคลากร.....	13
ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร.....	20
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร.....	23
ความพึงพอใจในงาน.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิจัย.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุปและอภิปรายผล.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก.....	81
ภาคผนวก ข.....	84
ภาคผนวก ค.....	96
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	หลักเกณฑ์การกำหนดรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดารและขาดแคลนบุคลากร.....	14
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงพยาบาลชุมชนในโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดาร จำแนกตามโรงพยาบาล.....	37
3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจในงานและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การรายด้านและโดยรวม.....	42
4	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา และประสบการณ์ในการทำงาน.....	46
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของความพึงพอใจในงาน จำแนกตามรายด้านและโดยรวม.....	47
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามเป็นรายชื่อ ($n = 219$).....	48
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามรายด้านและโดยรวม ($n = 219$).....	53
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ ($n = 219$).....	54
9	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ ($n = 219$).....	56
10	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการพร้อม ๆ กัน (Standard Multiple Regression) กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ($n = 219$).....	57
11	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีนำตัวแปร.....	58

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
2	กราฟ Histogram ที่สร้างจากค่าความคลาดเคลื่อนมีการกระจายแบบโค้งปกติ.....	97
3	กราฟ P-P Plot ที่สร้างจากค่าความคลาดเคลื่อนจุดที่พล็อตอยู่บนเส้นตรง ซึ่งแสดงถึงการกระจายแบบปกติ.....	97
4	จุดของค่าความคลาดเคลื่อน (*ZPRED และ*ZRESID) มีการกระจายแบบคงที่ สม่ำเสมอ.....	98
5	แสดงค่า Dubin-Watson เท่ากับ 2.015 ซึ่งค่าปกติมีค่าใกล้ 2 (มีค่าในช่วง 1.5-2.5)	98
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ.....	99